
1. Örkeny

Több mint 100 esztendővel ezelőtt, 1912. április 5-én született Örkeny István. A magyar groteszk próza megteremtőjéről és életútjáról egy-egy írás áll rendelkezésére az UTF-8 kódolású *emlekek.txt* és *eletut.txt* állományokban. Készítse el a mellékelt mintának és a leírásnak megfelelő dokumentumot! A szöveg tagolásához ne alkalmazzon felesleges, üres bekezdéseket!

1. Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével az *orkenyistvan* nevű állományt a program alapértelmezett formátumában az *emlekek.txt* állomány felhasználásával!
2. Legyen a dokumentum álló tájolású és A4-es lapméretű! A bal és a jobb oldali margót 2,2 cm-re, a felsőt és az alsót 2,6 cm-re állítsa be!
3. A forrásban sok idézőjel szerepel, de ezek használata és típusa – mind a kezdő, mind a záró idézőjelek esetén – nem felel meg a magyar helyesírásnak. Javítsa ki ezeket a dokumentumban! Helyesen a kezdő idézőjel alul, a záró pedig felül helyezkedik el. Minta a téves és a helyes idézőjel-típusra, használatra:

"helytelenül" és „helyesen”.

4. A szövegtörzs karakterei – ahol más előírás nincs – Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípusúak és 11 pontos betűméretűek legyenek!
5. Ahol a leírás vagy a minta mást nem kíván, végezze el a következő beállításokat!
 - a. A dokumentumban a sorköz legyen egyszeres, a bekezdéseket tegye sorkizárttá!
 - b. Állítsa be, hogy a bekezdések első sorai a margótól 0,5 cm-rel behúzva kezdődjenek!
 - c. A bekezdések után 3 pontos térköz legyen!
6. Készítse el a cím és az öt alcím formázását az alábbiak szerint!
 - a. A címhez 27 pontos, az alcímekhez pedig 17 pontos betűméretet, kiskapitális és félkövér betűstílust alkalmazzon!
 - b. A cím és az alcímek előtt 3, utánuk 6 pontos térköz legyen! Állítsa be, hogy az alcímek egy oldalra kerüljenek az azokat követő bekezdéssel!
 - c. Az alcímeket az alatta levő szövegtől vékonyabb, és a felette lévőből vastagabb fekete színű vonallal válassza el a szövegtükör teljes szélességében!
7. A cím utáni kapcsos zárójelben lévő forrás szövegét helyezze a címhez „*”-gal jelzett lábjegyzetbe! A lábjegyzet szövege Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípusú, 8 pontos karakterméretű és dőlt stílusú legyen! A kapcsos zárójeleket és a benne lévő szöveget törölje a dokumentumból!
8. Az első bekezdés mellé helyezze el Örkeny István fotóját, a *kep1960.jpg* képet a mintának megfelelően! A kép méretét módosítsa arányosan úgy, hogy a szélessége 4 cm legyen! A képet vékony fekete vonallal szegélyezze!
9. A dokumentum élőlábában alkalmazzon oldalszámozást Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípussal, a minta szerinti vízszintes elhelyezkedéssel és 13 pontos betűmérettel!

A feladat folytatása a következő oldalon található.

10. Az oldalszámok elé szúrja be a *minta.png* képet! A kép szélességét állítsa 3,8, a magasságát 0,5 cm-re! A képet a mintának megfelelően tükrözve helyezze el az oldalszámok után is! Ismételt szöközők használata nélkül, tetszőleges módszerrel oldja meg, hogy a képek és az oldalszámok között vízszintesen a mintához hasonló távolság legyen!
11. Örkény István életútjának kronológiáját az *eletut.txt* állományban tabulátorokkal tagolt szövegfájl tartalmazza. Készítse el az „*Életút*” alcím után az oszlopos szerkezetet behúzások és tabulátorok használatával!
- A bekezdések 0,7 cm bal és 2,3 cm függő behúzásúak legyenek!
 - A teljes listát formázza 8 pontos betűmérettel és dőlt betűstílussal!
 - A bekezdések háttere világosszürke legyen! Állítson balról az alapértelmezettnél vastagabb fekete szegélyt!
12. A dokumentumban alkalmazzon elválasztást!

40 pont

Minta:

EMLÉKEK ÖRKÉNY ISTVÁN RÓL *

„Ö mindig regényt akart írni, de soha nem tudta megírni. Talán ezzel a szemlélettel nem lehetett egy nagyregényt végigvinni” – mesélte a szociológus Örkény Antal, Örkény István fia apja személyes drámáját. Az egypercesek zsenije mindig a nagyra vágyott, az mégsem jöhetett össze. „A novellái nagyon sűrített művek, amikbe jól át tudta vinni a személyiségét. Érzékeny volt, felismerte az ellentmondásokat, de volt benne egy humanista értékrend, ami a kisember vergődéséről, nevéstésnek látszó küzdelméről szól. Közben az embert nagyon szerette” – mondta Örkény Antal az Egypercesekről, amikről az író azt mondta: Nincsenek buta emberek, csak rossz Egypercesek!

Az író harmadik felesége, Radnóti Zsuzsa sok energiát felemészít, magányos küzdelemként ita le a helyzetet, ami alapján Örkény azt gondolta, csak „pörköltöt” ír: „Sok regényterve, félbehagyott szövege volt. Újra és újra neki-gyürkőzött, és miközben megszűntek az egypercesek, a kisregények, a drámák, a roppant energiával készült nagy terjedelmű vállalkozások viszont sorban félbe maradtak.”

Fanyarul, önironikusan így vallott ezekről a sok energiát felemészítő, magányos küzdelmekről: „Időbe-osztásom a következő: reggel, amikor még friss és fogékony a fejem, a regényen dolgozom. Délután, amikor már nem friss, se nem fogékony a fejem, más egyebet írok. Az öt év alatt (délutánonként) megírtam egy csomó normális novellát, aztán egy csomó „egyperces” novellát, körülbelül két vagy három szindarabot, csupa mellékterméket, valahogy úgy, ahogy a házasszony a karajról levagdalt húsdarabkákból, hogy ne vesszenek el, összecsap egy kis pörköltöt. Öt év óta pörköltöt publikálok.”

A HADIFOGSÁGBAN MINDENT MEGKAPOTT

Örkény István élete különös vargabetűkkel tarkított. 1942 elején munkaszolgálatos lett Nagykátán, utána a doni frontra vitték. 1943 elején pedig már hadifogságba került félmillió magyarral. 1945-ig a Tamarov melletti gyűjtőtáborban élt, később a Központi Antifasiszta Iskolában kellett tanítania Krasznogarszkban. Tanátársai Rákosi Mátyás, Révai József és Lukács György voltak. Haza csak úgy mehetett, hogy belép a kommunista pártba.

A hadifogságból hazatérve jó néhány évig hiútt az új rendszerben, egy új világban, s egyfajta „vakság uralkodott rajta”, ahogyan ő fogalmazott. Majd a kiábrándulás következett, a forradalom után pedig a hatalom elutasította, és megpróbálta elhallgattatni. A hatvanas években visszatérhetett, távolságtartó viszonyt alakított ki a rendszerrel szemben, Radnóti Zsuzsa szerint úgy tűnt, a kultúrpolitika tudomásul is vette. (Le-számítva egy-egy támadást, például, ahogy a Niagara nagykévéház című novelláját fogadta a hivatalos kritika, vagy, hogy a Pisti a vérzivatarban című drámáját tíz évre csak betiltották).

Fia szerint különös fontosságot jelentett életművében a hadifogság: „A döntő a hadifogság volt. Ott meg-kapta, amit mindig is akart, megazadulhatott a polgári státuszától. Nem szerette, hogy a státusza határozza meg, hogy kicsoda. Ott egy senki volt”. Az író apja jónódú, asszimilálódott zsidó patikus volt, aki a legendák szerint több patikáját eljászotta, majd nyerte vissza kártyázások alkalmával. A polgári értékrenddel ezért sem tudott soha mit kezdeni Örkény.

56 UTÁN CSAK ÖNMAGA MARADT

Írói pályafutásában 1956 után következett be a fordulópont, addig főleg termelési regényeket és szocio-gráfákat írt. Az október 23-ai forradalomban Örkény az Irószövetség elnökségi tagjaként vett részt, és ő mondta el azt a sokat idézett fontos beszédet a Szabad Kossuth Rádió indulásakor október 30-án: „A Rádió éveken át a hazugság szerszáma volt. Parancsokat hajtott végre. Hazudott éjjel, hazudott nappal, hazudott minden hullámhosszon”. A mondtak miatt őt is kihallgatták, majd nem publikálhatott éveket. Aczél György gyógyszerészeti munkába kényszerítette.

1

* Valutka László: Örkény: Öt évig pörköltöt írtam URL: http://index.hu/kultura/2012/04/05/orkeny_ot_evig_porkoltet_irtam/

Minta az Örkeny feladathoz:

„A forradalom után évekig nem jelenhetett meg egy sora sem, szilenciummal sújtották. Elment dolgozni, hogy megéljen. Nagy csönd lett körülötte és benne is” – meséli Radnóti Zsuzsa, aki emlékeztet minket egy interjúra, amiben az író azt mondja: öt évig csak magának írhatott, amivel közelebb kerülhetett önmagához. Ekkor szűnt meg a nyomás rajta, csökkentek az elvárások. Ekkor születtek az első egypercesek, ami egy rendkívül süttet, szórakoztató szövegvilágot hozott: „Megír egy nagyregényt másfél oldalon” – mondja Örkeny Antal az 1968-ban megjelent Egyperces novellákról. A könyvet nagyon szerették, gyorsan és sokan vásárolták őket. Nyelvet és műfajt teremtett Örkeny a rendszer leírásához, talán ez legkomolyabb írói sikere, de minden bizonnyal a legnépszerűbb.

Pedig nem vicces írásoknak szánta szövegeit, hanem véres valóságnak. Ahogyan ő fogalmazott 1975-ben: „Az igazság az, hogy – legalábbis az én véleményem szerint – ilyen az a világ, amelyben élünk. Lehet, hogy amit írok, annak nincs általános érvénye, mert talán csak a mi mai magyar világunk ilyen. De amit fonáknak, grotesznek vagy humorosnak vélek írásaimban, azt, higgye el: én egy mosoly nélkül írom le, mert véres valóságnak látom, tehát olyanuk ábrázolom.”

Örkeny szépen megfogalmazta sokszor hallott definíciójában, hogy mi a groteszk: „Szíveskedjék terpeszállásba állni, melyen előrehajolni, s ebben a pozitívában maradvá, a két lába közt hátratekinteni: Köszönöm”.

Műveit sok nyelvre lefordították, darabjait New Yorktól Athénon át Japánig sok helyen bemutatták, népszerűek voltak, pedig Örkeny Antal szerint kulturális és társadalmi beágyazottsága miatt sok helyen nem értékelték: „Ahogy távolodnak a szövegei, darabjai Magyarországtól, úgy válnak ezek a művek egyre érthetlenebbé. Ématt volt benne egy kicsi keserűség, mert rájött, hogy ezeket a kulturális kódokat nem lehet lefordítani”.

KEGY VOLT, HOGY SZABADON ÉLHETETT

A hatvanas évek elején csökkent Aczél figyelme és szigora, mert az Új Írásban engedéllyel, de megjelenhetett írása, sőt hírtelen néhány fontos irodalmi újság, a Kortárs vagy az Elet és Irodalom is közölte szövegeit. Addig hiába küldöztette írásait, azok nem jelentek meg. Legsikeresebb műveit ekkor kezdte írni, és a hatvanas években a nagyközönség körében is népszerű lett Örkeny. Radnóti Zsuzsa így emlékezik erre: „Kegyeltnek nem mondanám. Semmi kegyet nem kért és nem is kapott. Persze, visszatekintve a mából, tőle kölcsön vett írónival mondhatjuk azt is, hogy persze, már az is kegy volt, ha valaki szabadon élhetett, írhatott, utazhatott és megjelenhetett. A Kossuth szaksmai kitüntetés, az egypercesek, a Tótkék, a M...”

Örkeny különleges írói tehetsége abban mérhető, hogy közben a rendszer megírta, hogy közben a kommunizmus és a rendszer ugyanazért. „Ha mindketten ugyanazért szerette önmaguk megkérdőjelezését” – jutott a végeredményre.

„Ha azt nézzük, tisztességes tudott maradni és hogy egyszerű meghúzni a határt a tisztesség és könnyű. Nemcsak személy szerint ő élt tisztességgel a művek egy más értéksínten tartani, ami már hető időszakot Örkeny Antal. Hozzátette, hogy mindennel szemben, így a rendszerrel is. Nem volt hol van a jó a társadalomban, ami nem volt egy...”

A RENDSZER BELSEJE

Az abszurd gondolkodás Örkeny sajátja volt, vét, végül megtalálta: Egypercesek, Macskajáték. Örkeny Antal emlékeztet minket azokra a szemé... éve. A leveleket a gyerekeitől külön elő Örkeny... dokkodás is megmutatja magát bennük.

Írói sikerét annak köszönheti, hogy hiába volt távolságtartással kezelte, képes volt megkülönbö...

élete során fia szerint, de az életművet jelentő munkákban ezek nem látszódnak. A Rákosi hatvanadik születésnapjára írt köszöntőversen és a termelési regényeken persze látszódtak.

Örkeny nemcsak egy rendszer lényegét mutatta meg abszurd történeteiben, hanem a mai napig a lehető legtöbbet mondja el a diktatúrák működéséről, és a magyar emberek gondolkodásmódjáról is. Örkeny Antal szerint „meg akarjuk érteni a saját világunkat, de mindannyian különbözünk, elég lényegesen ráadásul. Megpróbálta megragadni az életünk kulturális beágyazottságát és a kultúránkat, az értékeinket, viselkedéseinket, éppen ezért szövegei hozzásegítettek a megértéshez, és a mai napig nagy segítséget jelentenek.”

ÉLETÚT

1912. április 5.	Megszületik Örkeny István
1930	Érettségi
1934-36	Keresztmetszet címen irodalmi újságot alapít (Németh László, Weöres Sándor és Illyés Gyula is ír ide)
1936	Elveszi első feleségét, Gönczy Flórit.
1938-40	Külöldi tanulmányi utazások
1941	Vegyesmérnökként diplomázott, megjelent Tengerpart címmel novelláskötet.
1942	Manuskriptoként lett Nagykövetség.
1943	Hadhőgyeg
1945	Köznevelésben történelmet és irodalmat tanít a Középúti Ánifosztási Iskolában
1946	Megjelennek az Emlékek és a Légyek népe című munkái, illetve a Voronyezs című dráma. Újságíróként a Szabad Népért helyezkedik el.
1948	Felcsigál veszi F. Nagy Angélikát. Két gyermekük születik, Angéla és Antal. Budán börtönbe kerülnek másodlagos tanítók.
1951	Házastársak címen termelési regényt írt, amelyben a főhős brigádijával együtt négyezer szászokban tiltakozik a vállalkozók.
1952. március 9.	Rákosi születésnapjára köszöntőverset írt Illyés Gyula, Zoltán, Déry Tibor társaságában.
1956	Az Írószövetség elnökségi tagja volt, beszédet mondott a rádióban a hazugságról. Ezután következtek az elhallgatások: évei, ami alatt főleg fordított és írt, de nem publikált.
1958	Felcsigál veszi Radnóti Zsuzsát.
1963	Eljön a gyógyszergyárból.
1966	A Jeruzsálemi hercegség című kötetben megjelenik a Macskajáték. A Kortársban kisregényként megjelenik a Tótkék.
1967	Kazimir Károly rendezésében megírja a Tótkék színpadi változatát, Latinovits alakítja a főszerepet.
1968	Megjelenik az Egyperces novellák. Első infarktus.
1969	Fábi Zoltán megrendezi a Tótkékból az Isten hozta, őrnagy úr című filmet Latinovits és Sinkovits Imre főszereplésével. Ekkor mutatja volna be a Vigzárakat a Pesti a vízvátarban című drámáját, de helyette tíz évig inkább megállította ezt.
1971	Bemutatták Szolnok Székely Gábor rendezésében a Macskajátékot, három nappal később Várkonyi Zoltán a Vigzárakban szerzőkötet a darabot.
1972	Film készült a Macskajátékból
1977	Rozsokallás
1978	Második infarktus
1979	Bemutatták végre a Pesti a vízvátarban című darabot. Május 9-én összeesett a gerince, június 24-én szívroham következtében elhunyt.

2. A tizedes meg a többiek

A tizedes meg a többiek a szülők, de még inkább a nagyszülők kultikus filmje, amely egyike a 2012-ben készült, legértékesebb magyar nagyjátékfilmeket összegyűjtő válogatásnak.

Az Ön feladata, hogy a válogatást tartalmazó weboldal (*index.html*) végleges formáját kialakítsa, és a filmet bemutató weboldalt (*tizedes.html*) elkészítse a minta és a leírás alapján.

A feladat megoldásához a következő, forrás mappában található fájlokat használhatja fel.

- *tizedes.txt*, *wiki.txt*, *index.html* (a dokumentumok szövege UTF-8 kódolással és a weblap félkész állapota)
- *cimalap.jpg*, *darvas.jpg*, *keleti.jpg*, *sinkovits.jpg*, *tizedes.jpg*, *hatter.png*

A képek használata során ügyeljen arra, hogy azok a vizsgakönyvtár áthelyezése után is helyesen jelenjenek meg!

1. A feladat megoldásához készítse el, illetve módosítsa a következő képeket!
 - a. Major Tamás képét készítse el a *cimalap.jpg* képből a *sinkovits.jpg* képpel azonos méretben, és mentse *major.jpg* néven!
 - b. A *cimalap.jpg* képen a mintának megfelelően (tördelés, hely, méret) helyezze el a film címét talp nélküli betűtípussal, és mentse *cim.jpg* néven!
 2. Hozzon létre egy weblapot *tizedes.html* néven az alábbi tulajdonságokkal:
 - a. a böngésző keretén megjelenő cím „A tizedes meg a többiek”;
 - b. a szövegszín fehér;
 - c. a linkek minden állapotának színe szürke (#C0C0C0 kódú szín)
 - d. az oldal háttere a *hatter.png* kép legyen!
 3. Az oldalra szúrjon be balra igazítva egy 1000 képpont széles, 1 soros és 3 oszlopos táblázatot! A táblázat szegély nélküli, a cellaköz 0, a cellamargó 5 képpontos legyen! A bal és a jobb oldali cellák szélességét állítsa 120 képpontosra!
- A középső cella tartalmát az alábbi leírás és a minta alapján alakítsa ki!
4. Ahol a feladat vagy minta mást nem ír elő, középre igazítást alkalmazzon!
 5. A cella tetején helyezze el az elkészített *cim.jpg* képet! A képre készítsen hivatkozást, amely a film egy részletét bemutató oldalra mutat! A címet a *wiki.txt* fájlban találja.
 6. A rendezőhöz és a főszereplőkhöz tartozó képeket be kell illesztenie, a szövegeket pedig be kell gépelnie a megfelelő helyre („Rendező”, „Keleti Márton”, „Főszereplők”, „Darvas Iván”, „Sinkovits Imre”, „Major Tamás”)! A főszereplők részt 2 soros és 3 oszlopos, szegély nélküli, középre igazított táblázattal alakítsa ki! A táblázatban 5 képpontos cellaközt alkalmazzon!
- A cselekményt és a kritikát tartalmazó szöveget a *tizedes.txt* fájlban találja. A szöveget tagolja és formázza az alábbi utasításoknak és a mintának megfelelően!
7. A cellában található négy címet („Rendező”, „Főszereplők”, „Cselekmény”, „Kritika”) kettes szintű címsor stílussal formázza!
 8. A két forrásmegjelölést igazítsa a mintának megfelelően, és formázza dőlt betűkkel!
-

-
9. A „**Kritika**” részben a főszereplő színészek vezetéknévét – két nevet, összesen három helyen – emelje ki félkövér betűkkel! Az utolsó bekezdésben található idézetet formázza félkövér és dőlt stílusúra!
10. A mintának megfelelő három helyen készítsen 80% széles, vízszintes vonalat!
11. A szöveg után szűrje be a *tizedes.jpg* képet!
- Az *index.html* weboldal majdnem teljesen kész, Önnek csak néhány módosítást kell végrehajtania.
12. A címet igazítsa középre, a szöveget állítsa sorkizártra!
13. A filmek adatait tartalmazó táblázatot állítsa 100% szélességűre, a szegélye legyen 1 pont vastag!
14. A táblázatban az évszámokat igazítsa középre!
15. „**A tizedes meg a többiek**” sorát emelje ki fekete háttérrel és fehér szövegszínnel! A film címére készítsen hivatkozást, amely a *tizedes.html* oldalra mutat!

30 pont

A minták a feladathoz a következő oldalakon találhatók.

Minta A tizedes meg a többiek feladathoz:

Rendező

Kelen Márton

Főszereplők

Darvas Iván

Sinkovits Imre

Major Tamás

Cselekmény

A második világháború utolsó heteiben Molnár tizedes a zászlóval kézi gránátokba rejtett és ellopott zsoldjával a maga részéről befejezettnek nyilvánítja a háborút. Hamis nyit parancsot, a helyzethez mindig alkalmazkodó ügyes hozzáállásával, motorkerékpáron próbál meg a folyamatosan változó frontvonalakon átszökni.

Több igazolatlan is megjárva végül egy Albert nevű nassra bízott kastélyban talál menedéket, amely azonban nem üres, már három szökött magyar katonája is ott bujkál. Míg nágyuk közül a legidősebb és legidősebb, Molnár átvesszi a parancsnokságot, kisorsja a feladatokat mindenkié, a külföldre lehetőségeket számba véve. Ha kell, katonai parancsnokságnak álcázzák magukat, szűkség esetén a rendszerhez hű honvédek és szíves együttműködnek a nyilasokkal, ha kell szökött munkaszolgálatost fogadnak maguk közé, vagy sebesült szovjet katonát mentenek meg.

Bár csak a háború túlélése a céljuk, látni kerülik a nyilasokat, németeket, szovjeteket, állandóan veszélyes kalandokba, bűnműveket, helyzetekbe keverednek. Végül egy Barócsányi nevű, büntetőosztágot vezető nyilas főhadnagy leleplezi őket, hamarosan az egész társaság a kivégzőosztag előtt találja magát. Kivégzés előtti meggyőztetés véget Sziijártónak kell a pénzzel teli gránátokat egyesével átadni, melyeket a dagi Danyás testvér szed szét. A megmenekülés esélye szinte nulla, ám a pénzzel teli gránátok között van egy igazi is...

Alig menekülnek meg a kivégzőosztag elől, máris szovjet fogolytáborban találják magukat. A kommunista Sziijártó minden befolyását latba vetve eléri, hogy a társaságról elbírják, a fasiszták ellen harcoló partizánok voltak a háború alatt. A szabadon bocsátásnak azonban feltétele, egy nehéz és veszélyes partizánakció végrehajtása. Molnár tizedes imádkozik, elég van a háborúból, úgy véli, a német gölyök sem utaznak lyukak az oroszok, és nem vállalja az akciót. Utolsó pillanatban azonban mégis csatlakozik társához.

https://hu.wikipedia.org/wiki/A_tizedes_meg_a_többiek

Kritika

A tizedes meg a többiek kulturfilmné válásának, s a Sinkovits figura mítizálásának érdemes megvizsgálni a

ak magyar filmvígjáték kinálattából, s az is, hogy az ta be a szereplők mozgásterét. Az ideológia persze es kommunista, Sziijártó alakjában, magatartásában,

ligháborúról, az ellenállásról szóló filmekben eleinte nyíre szoborszerű pózba merevíve, meglehetősen nében idéntek fel az eseményeket. A tizedes meg a rivataros, drámai időszerűségről jöttek, könnyeden üem pozitív figura volt. (Persze, a nézők szemében

onakusan, szellemesen beletált a magyarság egyik zig földrajzi helyzetéből, kicsinyességéből, melyek ok során szinte mindig ki volt szolgálatva az idegen rszre egy vidéki kastély tulajdonképpen az ország katonák, hol nyilasok tartják megzálva az épületet, tagjai (tizedes, bűnmagyaz zászlós, laljai, szökött arásukat, foglalkozásukat tekintve bizonyos fogék nek, mint megüszni, túlélni a háborút. Azt, ha őket resálthoz, ami ebben a kastélyban, s tágabban az

tizedes karimmatikus figurájával azonosult, azt is ó háiból mindenki kátakodók, s az vége jogos ködünk e háibon haribon (A Darvas alakította adozsra megint konspirálni, rejőzködni, oltzködni bírti kópányeggel, önérettel?)

[az.hu/koenyvekmintinkovits/5-egy-pesti-svejk.html](https://hu.koenyvekmintinkovits/5-egy-pesti-svejk.html)

[tizedes.html](#)

Minta A tizedes meg a többiek feladathoz:

"53 magyar film"		
Az "53 magyar film" filmválogatás, melyet a Magyar Művészeti Akadémia tagjai állítottak össze az általuk legértékesebb alkotásnak tartott magyar nagyjátékfilmekből.		
2012-ben az Akadémia Sára Sándor elnökségi tag kezdeményezésére szavaztatta meg tagjait arról, hogy mely magyar filmeket tartják a legmaradandóbbnak, legemlékezetesebbnek, illetve legértékesebbeknek. A filmművészetben megszokott szűkebb, általában tizenkettes listáktól eltérően, a szélesebb válogatással árnyaltabb képet kívántak elérni, ezért a tagoknak 52 alkotást kellett megjelölniük a kezdetektől napjainkig felsorolt összes játékfilm közül. A beérkezett adatokat összesítették, s mivel az utolsó helyen holtverseny alakult ki, végül is egy 53-as listát hoztak nyilvánosságra.		
Cím	Rendező	Év
80 huszár	Sára Sándor	1978
A kis Valentino	Jeles András	1979
A ménészgazda	Kovács András	1978
A tündi	Bacsó Péter	1969
A tizedes meg a többiek	Keleti Márton	1965
Amerikai anizs	Body Gábor	1975
Angi Vera	Gábor Pál	1978
Árvácska	Ranódy László	1976
Az én XX. századom	Enyedi Ildikó	1989
Az otodik pecsét	Fábri Zoltán	1976
Bakaruhában	Fehér Imre	1957
Csillagosok, katonák	Jancsó Miklós	1967
Csontváry	Huszár Zoltán	1980
Édes Anna	Fábri Zoltán	1958
Egy magyar nábob	Várkonyi Zoltán	1966
Eldorádó	Bércsényi Géza	1988
Emberek a havason	Szöts István	1942
Ének a búzamezőkről	Szöts István	1947
Feldobott kő	Sára Sándor	1968
Filmregény - Három nővér	Dárdai István	1977
Fotográfia	Zolnay Pál	1972
Hannibál tanár úr	Fábri Zoltán	1956
Ház a sziklák alatt	Makk Károly	1958
Hideg napok	Kovács András	1966
Holt vidék	Gaál István	1971
Hűs óra	Fábri Zoltán	1965
Hyppolit, a lakáj	Szekely István	1931
Ismeri a szandi mandit?	Gyarmathy Livia	1969
Jutalomutazás	Dárdai István	1974
Két felidő a pokolban	Fábri Zoltán	1961
Körhinta	Fábri Zoltán	1955
Liliomfi	Makk Károly	1955
Tizedes Keleti	Miklósi Vilmos	1940

index.html

3. Csevegőszoba

Egy nagyobb baráti társaság egy szombat délután hálózati csevegést folytatott zárt körben. A chatszoba megnyitása után a beszélgetések párban történtek, de egy-egy tag egyszerre több beszélgetésben is részt vehetett.

A csevegőprogram naplójában előre rögzítették a társaság névsorát. A chatszoba megnyitása után pedig minden beszélgetés esetén eltárolták a kezdeményező és a partner nevét, valamint a beszélgetés kezdő és befejező időpontját. Az időpontokat a chatszoba megnyitása óta eltelt percek számával adták meg. A csevegőszoba naplójában rögzített adatok a `naplo.txt` állományban állnak rendelkezésünkre.

A feladata a forrásállományban található feljegyzési adatok elemzése a megadott szempontok alapján. Táblázatkezelő program segítségével oldja meg a következő feladatokat!

A megoldás során vegye figyelembe a következőket!

- Segédszámításokat az *M* oszloptól végezhet.
- Amennyiben lehetséges, a megoldás során képletet, függvényt, hivatkozást használjon, hogy az alapadatok módosítása esetén is a kívánt eredményeket kapja!
- A részfeladatok között van olyan, amely egy korábbi kérdés eredményét használja fel. Ha a korábbi részfeladatot nem sikerült teljesen megoldania, használja a megoldását úgy, ahogy van, vagy írjon be egy valószínűnek tűnő eredményt, és azzal dolgozzon tovább! Így ugyanis pontokat kaphat erre a részfeladatra is.

1. Töltse be a táblázatokkal tagolt, UTF-8 kódolású `naplo.txt` szövegfájlt a táblázatkezelő munkalapjára az *A1*-es cellától kezdődően! Munkáját *cseveges* néven mentse el a táblázatkezelő alapértelmezett formátumában!

Az *A* oszlop a beszélgetést kezdeményező, a *B* oszlop a meghívott partner nevét tartalmazza. A *C* és *D* oszlopban a beszélgetés kezdő és befejező időpontját tartalmazza a táblázat (percen). A *G* oszlopban a baráti társaság tagjainak neve van.

2. Az *E2:E300* tartomány celláiban határozza meg a beszélgetések időtartamát! Az eredményekben minden megkezdett perc szerepeljen!
3. A *G* oszlopban szereplő neveket rendezze ábécérendbe! A nevek mellé, a *H2:H21* tartomány celláiba másolható függvény segítségével határozza meg, hogy hány beszélgetést kezdeményezett a baráti társaság adott tagja!
4. A *K2*-es cellában képlet segítségével határozza meg a beszélgetések átlagos időtartamát!
5. A *K4*-es cellában határozza meg a leghosszabb beszélgetés időtartamát! A *K5*-ös és *L5*-ös cellákba írassa ki az ebben a beszélgetésben résztvevő két tag nevét! Feltételezheti, hogy több ugyanilyen hosszúságú beszélgetés nem volt.
6. A *K7*-es cellában egy időpontot talál percekben megadva.
 - a. Az *F2:F300* tartomány celláiban jelenítsen meg egy „+” karaktert, ha az adott időpontban a beszélgetés éppen aktív, különben a cellában ne jelenjen meg semmi!
 - b. Képlet segítségével jelenítse meg a *K8*-as cellában, hogy az adott időpontban hány beszélgetés aktív!Ügyeljen arra, hogy az időpont módosítása esetén a megjelenített értékek automatikusan frissüljenek!

7. A táblázat formázási beállításait a következő leírás és a minta alapján végezze el:

- A *K* oszlop celláihoz állítsa be a mintának megfelelően tizedesjegyek számát és a „perc” mértékegységet!
- Az első sor celláit formázza meg a minta szerint! Változtassa meg az oszlopszélességeket úgy, hogy minden cella tartalma olvasható legyen!
- Azokat a cellákat, amelyekbe adatot vagy képletet kellett írni, igazítsa vízszintesen középre!
- A *K7*-es cella hátterszínét állítsa világosszürke színűre!
- A *G:L* oszlop minta szerinti celláit szegélyezze vékony vonallal! A táblázat többi cellája ne legyen szegélyezett!

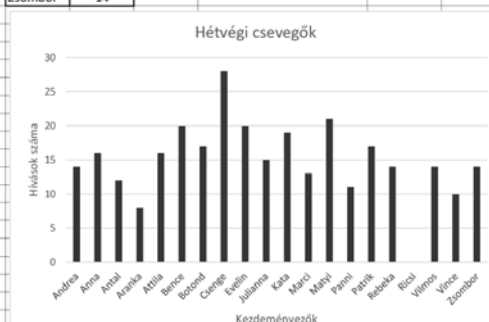
8. Készítsen oszlopdiagramot a munkalap 21. sora alá a *G:L* oszlopok szélességében, mely megmutatja, hogy a baráti társaság tagjai hány hívást kezdeményeztek!

- A diagramon ne legyen jelmagyarázat!
- Az oszlopok színe legyen piros!
- A cím „Hétvégi csevegők” legyen!
- A függőleges tengely felirata „Hívások száma” és a vízszintes „Kezdeményezők” legyen!
- A vízszintes tengelyen a teljes névsor jelenjen meg!

30 pont

Minta:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	Kezdeményező	Partner	Kezdés (perc)	Befejezés (perc)	Beszélgetés ideje (perc)		Névsor	Hívások száma (darab)					
2	Marci	Attila	0	4	5		Andrea	14		Átlagos beszélgetési idő:	7,34 perc		
3	Matyi	Andrea	1	2	2		Anna	16					
4	Vilmos	Marci	1	5	5		Antal	12		Leghosszabb beszélgetés:	285 perc		
5	Bence	Csenge	3	11	9	+	Aranka	8		A beszélgetők:	Vince	Rebeka	
6	Matyi	Attila	7	8	2		Attila	16					
7	Zsombor	Kata	7	16	10	+	Bence	20		Időpont:	10 perc		
8	Anna	Zsombor	8	8	1		Botond	17		Beszélgetések száma:	4		
9	Patrik	Andrea	8	8	1		Csenge	28					
10	Kata	Antal	8	10	3	+	Evelin	20					
11	Csenge	Marci	10	16	7	+	Julianna	15					
12	Julianna	Zsombor	11	16	6		Kata	19					
13	Marci	Andrea	11	18	8		Marci	13					
14	Rebeka	Vince	13	23	11		Matyi	21					
15	Matyi	Vince	17	19	3		Panni	11					
16	Matyi	Julianna	20	21	2		Patrik	17					
17	Marci	Csenge	20	24	5		Rebeka	14					
18	Antal	Anna	21	31	11		Ricsi	0					
19	Matyi	Marci	25	35	11		Vilmos	14					
20	Evelin	Andrea	27	31	5		Vince	10					
21	Patrik	Matyi	30	35	6		Zsombor	14					
22	Antal	Evelin	32	35	4								
23	Evelin	Attila	32	41	10								
24	Bence	Kata	33	34	2								
25	Csenge	Julianna	35	36	2								
26	Vince	Rebeka	35	319	285								
27	Zsombor	Marci	36	41	6								
28	Patrik	Andrea	38	39	2								
29	Vince	Kata	38	39	2								
30	Rebeka	Attila	40	46	7								
31	Anna	Antal	42	48	7								
32	Patrik	Csenge	42	48	7								
33	Zsombor	Rebeka	43	49	7								
34	Andrea	Vilmos	46	47	2								
35	Matyi	Evelin	47	57	11								
36	Vilmos	Kata	48	51	4								
37	Anna	Panni	49	58	10								
38	Patrik	Andrea	50	60	11								
39	Matyi	Aranka	51	61	11								
40	Andrea	Botond	53	58	6								

4. A Nemzet Színésze

A nemzet színészeit, színésznőit 2000. augusztus 22-én választották meg először. A címet tizenketten viselhetik megválasztásuktól halálukig. Az elhalálozás miatt megüresedő helyre a tagok maguk választhatnak egyet a szigorú kritériumoknak megfelelő kollégáik közül. Az adatbázis a tagságot viselők személyes adatait, továbbá az általuk elnyert jelentősebb elismeréseket tartalmazza 2015. december 31-ig bezárólag.

1. Készítsen új adatbázist *nemzet* néven! A mellékelt három – tabulátorokkal tagolt, UTF-8 kódolású – szöveges állományt (*szinesz.txt*, *kapott.txt*, *elismeres.txt*) importálja az adatbázisba a fájlnevvvel azonos néven (*szinesz*, *kapott*, *elismeres*)! Az állományok első sorai a mezőneveket tartalmazzák. A létrehozás során állítsa be a megfelelő típusokat és kulcsokat, a *kapott* táblában pedig *id* néven hozzon létre kulcsnak alkalmas mezőt!

Táblák:

szinesz (*id*, *nev*, *szuletesinev*, *valasztas*, *szuletett*, *szuletesihely*, *elhunyt*, *halalozasihely*)

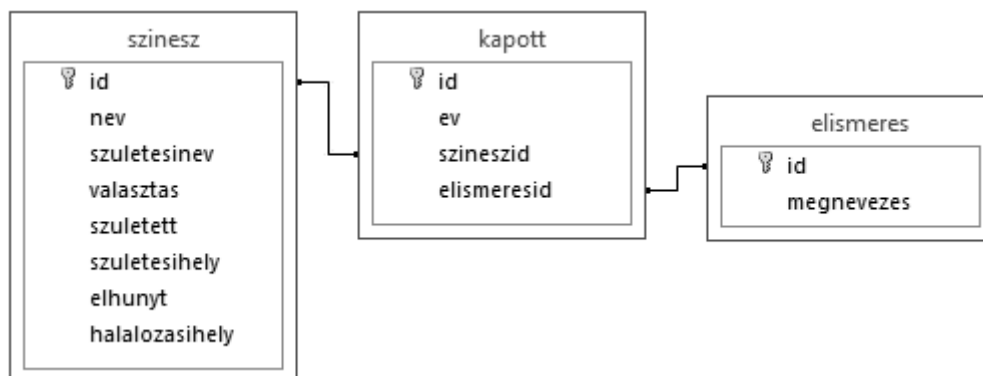
<i>id</i>	A színész azonosítója (szám), ez a kulcs
<i>nev</i>	A színész neve (szöveg)
<i>szuletesinev</i>	A születési neve (szöveg); a mező nincs kitöltve, ha a neve a születési nevével egyezik.
<i>valasztas</i>	A dátum, amikor a nemzet színészévé választották (dátum)
<i>szuletett</i>	A színész születési dátuma (dátum)
<i>szuletesihely</i>	A színész születési helye (szöveg)
<i>elhunyt</i>	A színész elhalálozásának dátuma (dátum)
<i>halalozasihely</i>	A színész elhalálozási helye (szöveg)
	Az elhalálozáshoz kapcsolódó mezők nincsenek kitöltve az adatbázis felvételének időpontjában élő színművészek esetén.

kapott (*id*, *ev*, *szineszid*, *elismeresid*)

<i>id</i>	Az elismerés elnyerésének azonosítója (számláló), ez a kulcs
<i>ev</i>	Az elismerés elnyerésének éve (szám)
<i>szineszid</i>	Az elismerést megkapó színész azonosítója (szám)
<i>elismeresid</i>	Az elismerés azonosítója (szám)

elismeres (*id*, *megnevezes*)

<i>id</i>	Az elismerés azonosítója (szám), ez a kulcs
<i>megnevezes</i>	Az elismerés neve (szöveg)

A következő feladatok megoldásánál a lekérdezéseket és a jelentést a zárójelben olvasható néven mentse! Ügyeljen arra, hogy a megoldásban pontosan a kívánt mezők szerepeljenek!

- Készítsen lekérdezést, amely kilistázza azokat a színészeket, akik elsőként, azaz 2000. augusztus 22-én kapták meg a Nemzet Színésze címet! Csak a neveket jelenítse meg – ábécérendben! (**2eloszor**)
- Több színész nem a születési nevén lett ismert. Készítsen lekérdezést, amely megadja azokat, akiket nem a születési nevükön ismerünk! Mindkét nevet jelenítse meg! (**3mas**)
- Készítsen jelentést, amely kilistázza, hogy melyik színész milyen elismerésben részesült! Az elismeréseket színészenként csoportosítva, azon belül időrendben jelenítse meg, szövegszerű tartalmát tekintve pedig az alábbi minta legyen a meghatározó! Biztosítsa, hogy minden érték látható legyen! A jelentést lekérdezéssel készítse elő! (**4elismerekek**)

A nemzet színészeinek elismerései		
színész neve	mikor	elismerés megnevezése
Agárdy Gábor	1959	Jászai Mari-díj
	1962	Jászai Mari-díj
	1968	Érdemes művész
	1980	Kiváló művész
	1985	Kossuth-díj
	1995	A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje
	1998	Örökös tag a Halhatatlanok Társulatában
	2002	A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal
Andorai Péter	1980	Jászai Mari-díj
	1994	Kossuth-díj
	2007	A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje

- Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy mely kitüntetésekert nyert el egy-egy színész többször is! A színész nevét és az elismerés megnevezését jelenítse meg! (**5tobbsszor**)
- Készítsen lekérdezést, amely kilistázza az összes, adatbázisban szereplő színész nevét, és mindegyikükénél megadja, hogy mely évtől mely évig viselték a Nemzet Színésze címet! (Hiányzó dátum esetén utóbbi mező üres maradhat.) A megjelenítés sorrendjét a cím elnyerésének dátuma határozza meg! (**6tollig**)
- Készítsen lekérdezést, amely megadja azoknak a színészeknek a nevét, akik 2012. január 1-jén viselték a Nemzet Színésze címet! Ha valakit éppen azon a napon választottak meg, vagy akkor hunyt el, szintén szerepeljen a listában! (Ügyeljen az *elhunyt* mező üres értékeinek jelentésére!) (**72012**)

nev	evtol	evig
Darvas Iván	2000	2007
Agárdy Gábor	2000	2006
Máthé Erzs	2000	
Raksányi Gellért	2000	2008
Lukács Margit	2000	2002
Sinkovits Imre	2000	2001
Garas Dezső	2000	2011
Psota Irén	2000	
Kállai Ferenc	2000	2010
Bessenyei Ferenc	2000	2004
Törőcsik Mari	2000	
Berek Kati	2000	
Avar István	2001	2014
Komlós Juci	2002	2011

20 pont